

Limburgradar

Editie april (jaarresultaten 2021)

Officiële kwartaalcijfers van de Limburgse economie

Geen euforie ondanks economische groei in 2021

Resultaten 2021 t.o.v. 2020

Bron: RSZ, RVA, VDAB, Statbel • Verwerking: POM Limburg

Synthese

Ondanks corona was 2021 op meerdere vlakken een goed jaar voor de Limburgse economie. Nooit eerder was de werkloosheid zo laag en het aantal vacatures zo hoog. De recordomzet van de Limburgse bedrijven lag liefst 11% hoger dan voor corona. Ook de export en de investeringen van de Limburgse bedrijven bereikten recordhoogtes. Bovendien ging het aantal starters al voor het 5e jaar op rij door het dak. Deze cijfers tonen de veerkracht van de Limburgse economie na de coronaklap. Toch is er geen plaats voor euforie. De ongeziene arbeidsmarktkrapte verhindert de groeimogelijkheden van heel wat bedrijven. Ook de hoge energie- en grondstofprijzen en de aanhoudende toeleveringsproblemen hypothekeren een verdere groei van de economie. Begin dit jaar kwam daar ook nog de oorlog in Oekraïne bij, die onmiskenbaar een weerslag heeft op de wereldwijde en dus ook de Limburgse economie. De cijfers van 2021 zijn op zich indrukwekkend, maar het blijft in spanning en waakzaamheid afwachten wat de toekomst brengt.

Tom Vandeput
Gedeputeerde voor Economie
Voorzitter POM Limburg

Hoogspanning op de Limburgse arbeidsmarkt

De krapte op de arbeidsmarkt nam in 2021 ongeziene vormen aan. Een recordaantal vacatures in combinatie met de historisch lage werkloosheid zorgde voor hoogspanning op de Limburgse arbeidsmarkt. Eind 2021 waren er in Limburg nog slechts 2,7 werkzoekenden zonder werk per openstaande vacature. Eind 2020 waren er dat nog 6,7. In Vlaanderen is de krapte zelfs nog net iets groter (2,5).

Opeenstapeling van records

Niet alleen de vacatures en de werkloosheid braken het afgelopen jaar records. Ook de omzet, export en investeringen van de Limburgse bedrijven groeiden naar een ongekende hoogte. Het niveau van voor corona werd daarbij vlot overschreden. Bovendien zijn de groeipercentages tussen 2019 en 2021 in Limburg beduidend hoger dan in Vlaanderen. Nieuwe Limburgse records waren er in 2021 verder voor het aantal loontrekkenden, de starters en faillissementen, de bouwvergunningen voor de renovatie van woningen en de bouwvergunningen voor de niet-residentiële bouw.

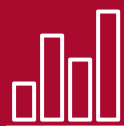
Tijdelijke werkloosheid blijft hoog

Ondanks een vrij sterke daling van de tijdelijke werkloosheid op jaarbasis, blijft de maatregel nog steeds populair. In vergelijking met 2019 telde de provincie het afgelopen jaar immers nog steeds 152% meer tijdelijk werklozen. In Vlaanderen gaat het zelfs om een verschil van 190%. Dat aanhoudende hoge niveau van de tijdelijke werkloosheid staat in schril contrast met de enorme krapte op de arbeidsmarkt.

5e recordjaar op rij voor de starters

Al sinds 2017 wordt er in Limburg jaar na jaar een recordaantal nieuwe ondernemingen opgericht. In 2021 ging het om 9.864 starters, een toename met 9,3% t.o.v. het nog maar één jaar oude record uit 2020. De stijging werd wel enkel gerealiseerd in de eerste jaarhelft van 2021, want sinds de zomer liggen de starterscijfers op kwartaalbasis telkens lager dan in 2020.

Kerncijfers

Jaarresultaten 2021

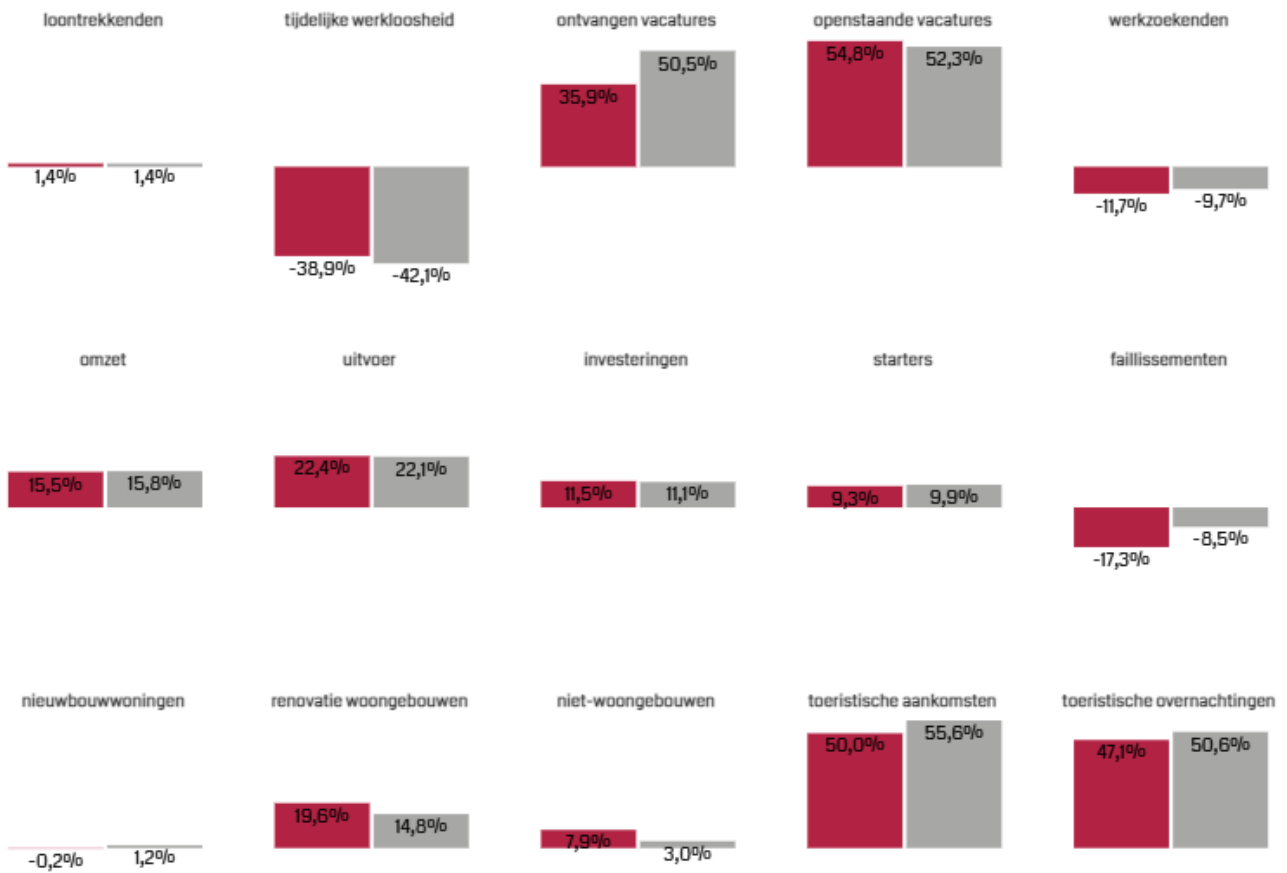
Limburgse economie doet in 2021 beter dan voor corona

De Limburgse economie herstelde zich in 2021 snel en krachtig van de coronaklap in 2020. Op de bouwvergunningen voor nieuwbouwwoningen na, lieten alle indicatoren in de Limburgradar in 2021 sterk verbeterde scores optekenen in vergelijking met 2020. De omzet van de Limburgse bedrijven steeg met ruim 15%. De export deed nog iets beter met een stijging van 22,4%. Ook het Limburgse toerisme veerde terug op, na het desastreuze coronajaar 2020, met een toename tot 50% van het aantal toeristische aankomsten in de provincie. Op de arbeidsmarkt werd een recordaantal vacatures genoteerd. In combinatie met het laagste aantal werkzoekenden zonder werk ooit en een vrij sterke vermindering van de tijdelijke werkloosheid, zorgde dit voor een ongeziene krapte op de arbeidsmarkt. Die krapte zette, samen met de torenhoge energie- en grondstofprijzen en de problematische toelevering van heel wat producten, zelfs nog een rem op het sterke economische herstel.

Interessant is ook om de prestaties van 2021 te vergelijken met het jaar 2019, de periode voor corona en een topjaar voor de Limburgse economie. Liefst 12 van de 15 indicatoren scoren in 2021 beter dan in 2019! In de meeste gevallen presteert Limburg bovendien beter dan Vlaanderen. Zo steeg de omzet in Limburg met 11,1% en in Vlaanderen met 7,8%. De werkloosheid daalde in Limburg met 7,6% en in Vlaanderen met 5,4%. De indicatoren die in 2021 door toedoen van corona nog steeds vrij ver verwijderd bleven van het niveau van twee jaar geleden, waren het toerisme en de tijdelijke werkloosheid. Al doet Limburg het ook daar beter dan Vlaanderen.

Resultaten 2021 t.o.v. 2020

■ Limburg ■ Vlaanderen

Bron: RSZ, RVA, VDAB, Statbel • Verwerking: POM Limburg

Resultaten 4e kwartaal 2021

Arbeidsmarktkrapte bereikt kookpunt eind 2021

Uit de vergelijking tussen het 4e kwartaal van 2021 met hetzelfde kwartaal van 2020 wordt duidelijk dat de Limburgse arbeidsmarkt eind 2021 oververhit is, net als de Vlaamse overigens. Een verdubbeling van het aantal openstaande vacatures en een aanhoudende toename van de ontvangen vacatures. Een daling van de Limburgse werkloosheid met 16,6% en van de tijdelijke werkloosheid met 40,2%. Ruim 4.000 loontrekkende Limburgers meer op een jaar tijd. Gemiddeld waren er in de laatste 3 maanden van afgelopen jaar nog 2,7 werkzoekenden zonder werk per openstaande vacature, nooit eerder waren dat er minder. Ter vergelijking, in het laatste kwartaal van 2020 lag dat aantal nog op 6,7.

Andere opvallende resultaten uit de vergelijking tussen het 4e kwartaal van 2021 en dat van 2020:

- Met bijna een verviervoudiging van de toeristische aankomsten en overnachtingen had de sector eind 2021 duidelijk minder last van de coronamaatregelen dan eind 2020.
- De omzet, export en investeringen bleven aan een fors tempo groeien, waarbij Limburg makkelijk gelijke tred houdt met Vlaanderen.
- Mindere cijfers waren er voor het aantal starters (-2,6%) en voor de bouwvergunningen voor nieuwbouwwoningen (-32,7%).

Resultaten 4e kwartaal 2021 t.o.v. 4e kwartaal 2020

■ Limburg ■ Vlaanderen

Bron: RSZ, RVA, VDAB, Statbel • Verwerking: POM Limburg. Het aantal toeristische aankomsten steeg in Limburg met 267,2% en in Vlaanderen met 257,4%. Het aantal toeristische overnachtingen steeg in Limburg met 295,6% en in Vlaanderen met 183,7%. Beide indicatoren zijn niet opgenomen in bovenstaande figuur omdat deze hoge

Absolute aantallen en aandeel Limburg in Vlaanderen

	Limburg		Vlaanderen		% -aandeel Limburg in Vlaanderen	
	2021	Vershil met 2020	2021	Vershil met 2020	2021	Vershil met 2020
Loontrekkenden	309.942	+4.271	2.436.708	+32.461	12,7	0,0
Tijdelijk werklozen ¹	26.409	-16.832	178.616	-129.912	14,8	+0,8
Ontvangen vacatures	38.116	+10.072	362.510	+121.699	10,5	-1,1
Openstaande vacatures ¹	7.135	+2.526	60.003	+20.600	11,9	+0,2
Werkzoekenden zonder werk ¹	25.513	-3.391	193.150	-20.824	13,2	-0,3
Omzet (in 1.000 €)	59.837.889	+8.010.488	696.873.638	+95.020.642	8,6	0,0
Uitvoer (in 1.000 €)	18.719.907	+3.431.621	290.948.539	+52.616.505	6,4	0,0
Investerings (in 1.000 €)	3.074.784	+317.271	25.644.199	+2.551.828	12,0	0,0
Starters	9.864	+838	77.223	+6.966	12,8	-0,1
Faillissementen	455	-95	3.427	-317	13,3	-1,4
Bouwvergunningen residentiële nieuwbouwwoningen	6.575	-10	43.851	+524	15,0	-0,2
Bouwvergunningen residentiële renovatie	2.450	+402	21.793	+2.815	11,2	+0,5
Bouwvergunningen niet-residentiële nieuwbouw en renovatie	1.012	+74	7.633	+225	13,3	+0,6
Toeristische aankomsten	1.108.243	+369.559	6.895.820	+2.464.740	16,1	-0,6
Toeristische overnachtingen	3.540.621	+1.134.203	19.987.670	+6.711.255	17,7	-0,4

¹ Jaargemiddelde

Bron : RSZ, RVA, VDAB, Statbel

Verwerking: POM Limburg

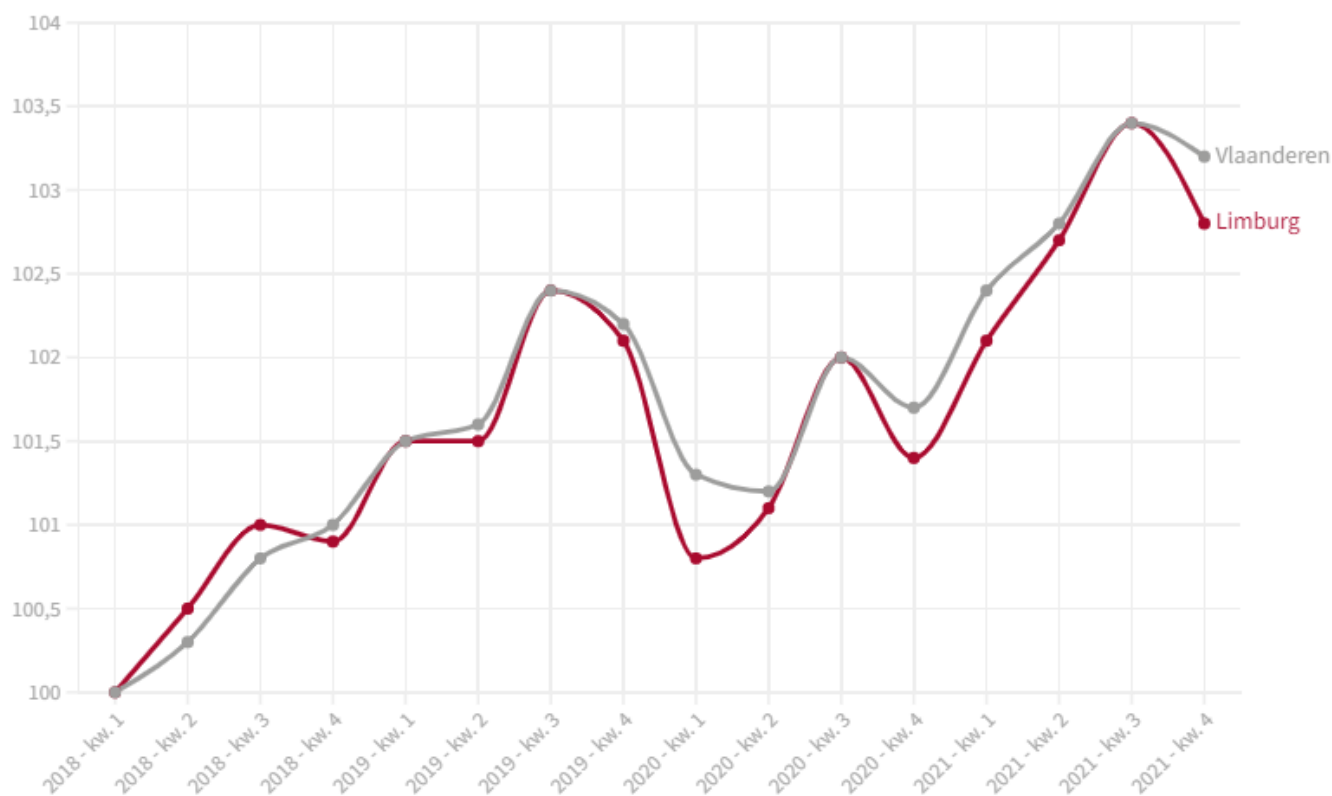

Loontrekkenden

Tewerkstelling groeit in Limburg even sterk als in Vlaanderen

Nagenoeg 310.000 Limburgers hadden in 2021 een loontrekkende job. Dat zijn er ruim 4.000 meer dan in 2020 ofwel een stijging met 1,4%. Daarmee kent Limburg exact hetzelfde groeipercentage als Vlaanderen. Bovendien bereikte de loontrekkende tewerkstelling het afgelopen jaar een hoger niveau dan voor corona. In vergelijking met 2019 steeg het aantal loontrekkenden in 2021 zowel in Limburg als in Vlaanderen met 1%. Ondanks de verschillende coronagolven tijdens het afgelopen jaar bleef de tewerkstelling dus op peil en kende het zelfs nog een vrij sterke groei. Dit wijst er enerzijds op dat de economie zich in 2021 sterk herstelde van de eerste, zware impact van corona in het voorjaar van 2020. Anderzijds hebben de versoepelde regelingen rond de tijdelijke werkloosheid duidelijk hun nut bewezen voor het behoud van de tewerkstelling.

Evolutie loontrekkenden naar woonplaats (indices, 1e kwartaal 2018 = 100)

Bron: RS7 - Snelle Ramingen. Verwerking: POM Limburg

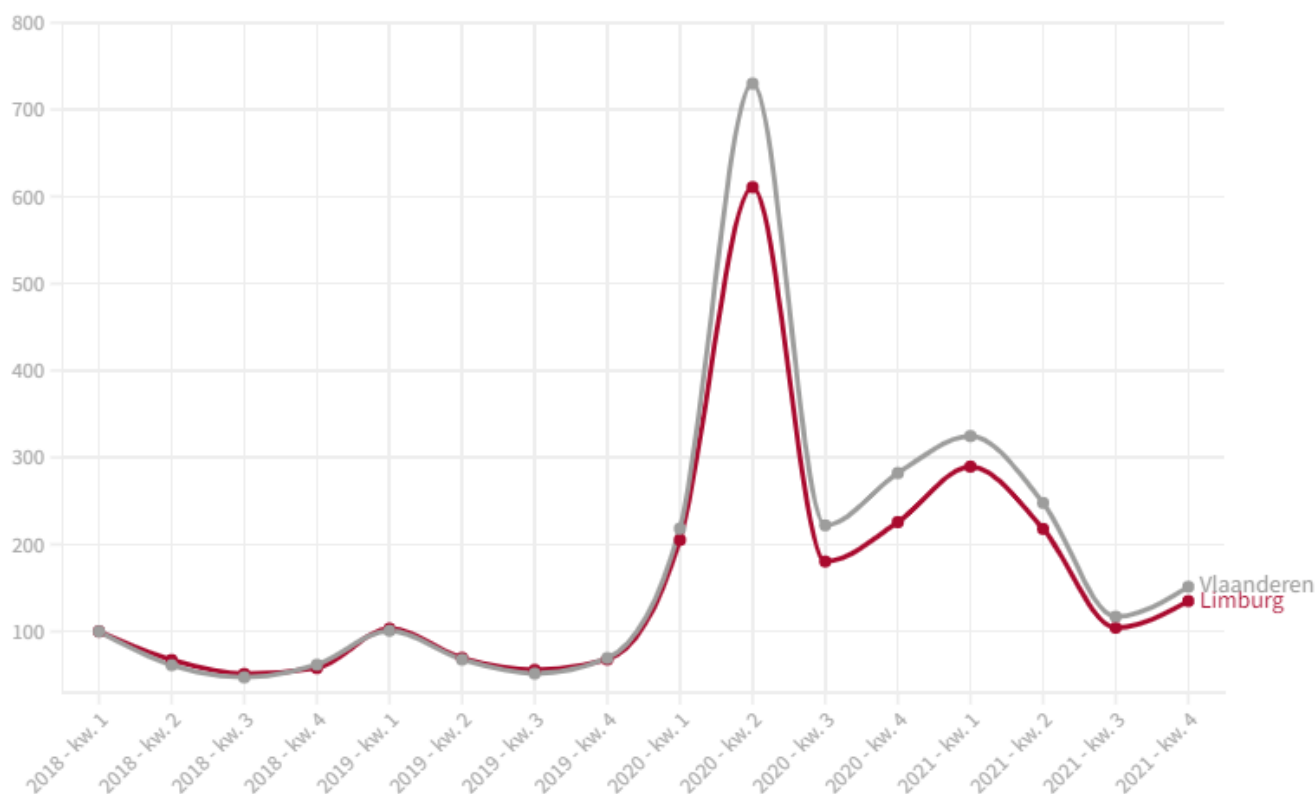
Tijdelijke werkloosheid

Ondanks sterke daling blijft tijdelijke werkloosheid op vrij hoog niveau

De herstellende economie en de minder strikte coronamaatregelen hadden een gunstige invloed op de tijdelijke werkloosheid in 2021. Die daalde in Limburg immers met 38,9% in vergelijking met 2020. In Vlaanderen was de daling nog iets forser (-42,1%). Gelijkaardige dalingspercentages vallen overigens ook te noteren in het 4e kwartaal van 2021 in vergelijking met hetzelfde kwartaal van 2020. Dat lijkt er op te wijzen dat de economische impact van de coronagolven eind 2021 beperkter was dan die van eind 2020. Toch blijft het niveau van de tijdelijke werkloosheid nog steeds vrij hoog in vergelijking met de periode voor corona. Gemiddeld over het hele jaar 2021 waren er in Limburg nog steeds 2,5 keer meer tijdelijk werklozen dan in 2019. In Vlaanderen gaat het zelfs om een factor 2,9.

De meest recente cijfers van de tijdelijke werkloosheid op maandbasis kan u raadplegen in de [Coronamonitor](#) van POM Limburg

Evolutie tijdelijk werklozen (indices, 1e kwartaal 2018 = 100)

Bron: RVA. Verwerking: POM Limburg

Vacatures

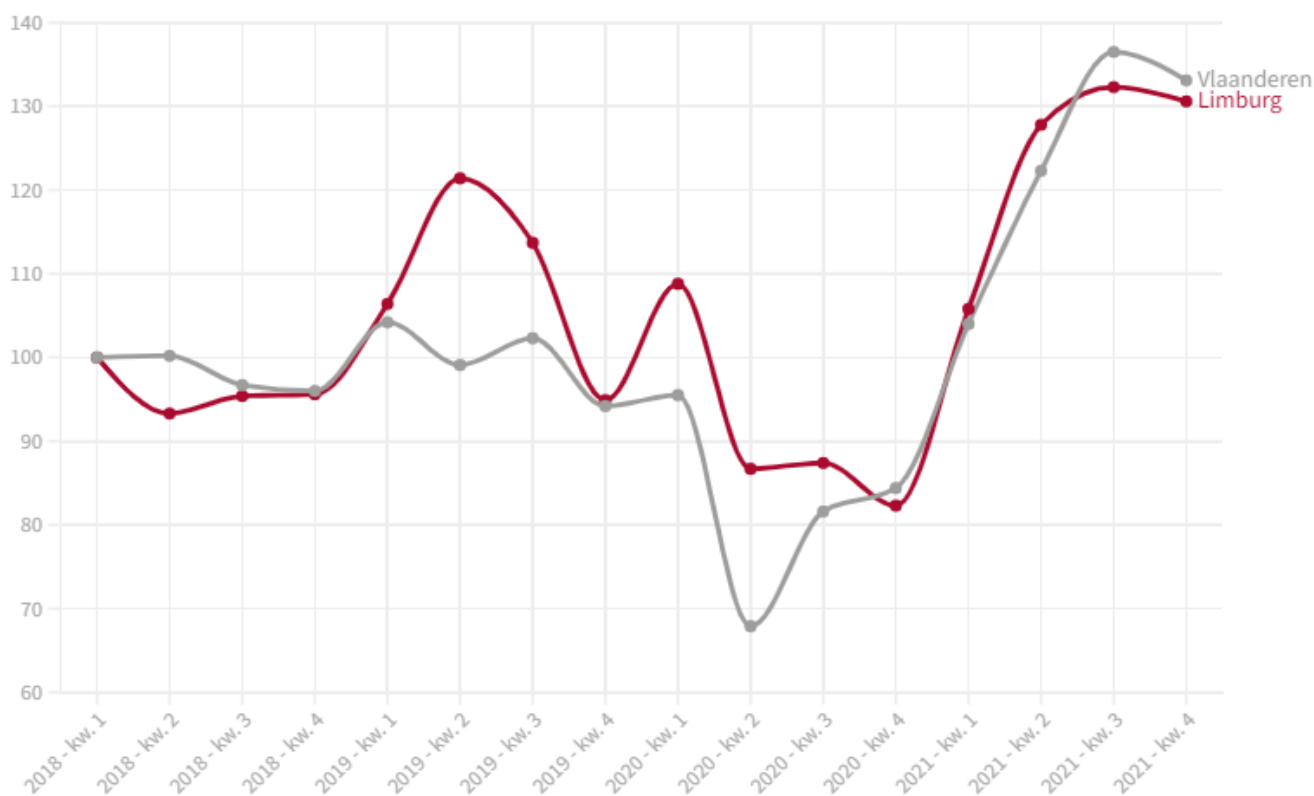
Ontvangen vacatures

Jobs, jobs en nog eens jobs

Een absoluut recordaantal van meer dan 38.000 vacatures mocht de VDAB vorig jaar in Limburg ontvangen. Een stijging met 35,9% in vergelijking met 2020 en met 13,7% tegenover 2019, het vorige recordjaar. Een sterke stijging, maar toch blijft Limburg nog vrij ver onder de gemiddelde toename van het aantal vacatures in Vlaanderen. Dat aantal steeg namelijk met 50,5% t.o.v. 2020 en met 24,0% t.o.v. 2019. Vooral in de eerste 3 kwartalen van 2021 was de stijging van het aantal ontvangen vacatures beduidend hoger in Vlaanderen dan in Limburg. Daar lijkt in het laatste kwartaal echter een einde aan te komen, met een toename in Limburg van 58,7% en in Vlaanderen van 57,7%. De cijfers van begin 2022 lijken de recente sterkere groeitrend in Limburg te bevestigen.

De meest recente vacaturecijfers op maandbasis kan u raadplegen in de [Coronamonitor](#) van POM Limburg

Evolutie ontvangen vacatures (indices, 1e kwartaal 2018 = 100)

Bron: VDAB. Verwerking: POM Limburg

Openstaande vacatures

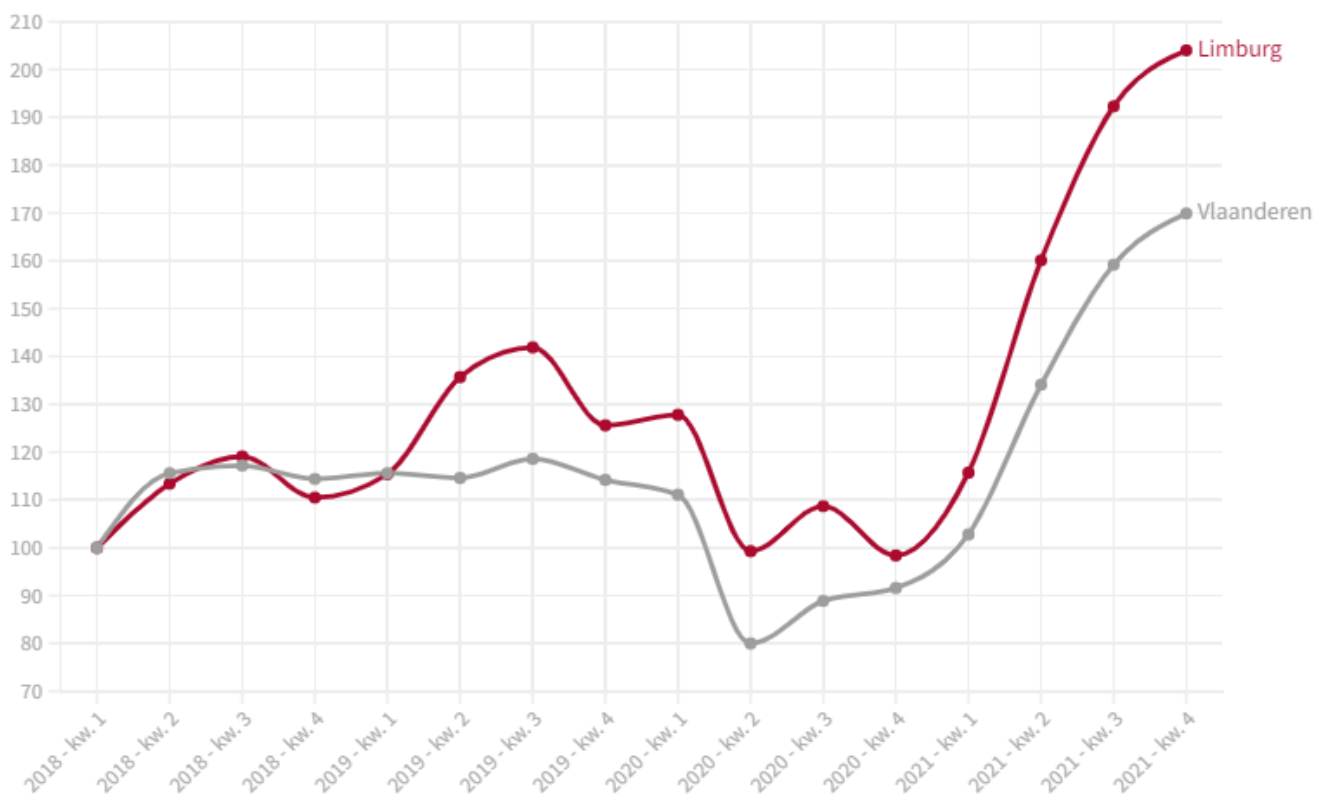
Verdubbeling van aantal openstaande vacatures in laatste kwartaal 2021

De grafiek hiernaast geeft het perfect weer: het aantal openstaande vacatures is in 2021 pijlsnel de hoogte ingeschoten. Niet alleen kwamen er nooit eerder zoveel nieuwe vacatures bij, tegelijkertijd bleef het aantal werkzoekenden zonder werk fors afnemen. Een logisch gevolg is uiteraard dat bedrijven minder snel geschikte kandidaten vinden en dat vacatures voor langere tijd niet ingevuld worden. Op een jaar tijd is het aantal openstaande vacatures in Limburg met liefst 54,8% toegenomen, van gemiddeld 4.609 in 2020 naar gemiddeld 7.135 in 2021. In Vlaanderen ligt de toename in dezelfde grootteorde (+52,3%). Omdat het aantal ontvangen vacatures voorlopig sterk blijft stijgen en de werkloosheid fors blijft afnemen, lijkt er voorlopig geen einde te komen aan de explosieve groei van het aantal openstaande vacatures. In het laatste kwartaal van 2021 telde de VDAB in Limburg gemiddeld meer dan dubbel (+107,5%) zoveel openstaande vacatures dan in het laatste kwartaal van 2020 (Vlaanderen: +85,4%).

De meest recente vacaturecijfers op maandbasis (ontvangen vacatures) kan u raadplegen in de [Coronamonitor](#) van POM Limburg

Evolutie openstaande vacatures

(indices, 1e kwartaal 2018 = 100)

Bron: VDAB. Verwerking: POM Limburg

Werkzoekenden

Werkzoekenden zonder werk

Werkloosheid daalt sterker in Limburg dan in Vlaanderen

Eind vorig jaar waren er nog net iets meer dan 23.000 werkzoekenden zonder werk in Limburg. Een jaar voordien waren er dat ruim 4.700 meer. Het toont aan dat de werkloosheid in vrije val is. Gemiddeld over het hele jaar 2021 daalde het aantal Limburgse werkzoekenden zonder werk met 11,7% in vergelijking met 2020. In het laatste kwartaal van 2021 liep de daling zelfs op tot -16,6% in vergelijking met de laatste drie maanden van 2020. Opvallend is dat de afname van de werkloosheid in 2021 stevast sterker was in Limburg dan in Vlaanderen. Hierdoor daalde het aandeel van Limburg in de Vlaamse werkloosheid van 13,5% in 2020 naar 13,2% in 2021.

De meest recente werkloosheidscijfers op maandbasis kan u raadplegen in de [Coronamonitor](#) van POM Limburg

Evolutie werkzoekenden zonder werk (indices, 1e kwartaal 2018 = 100)

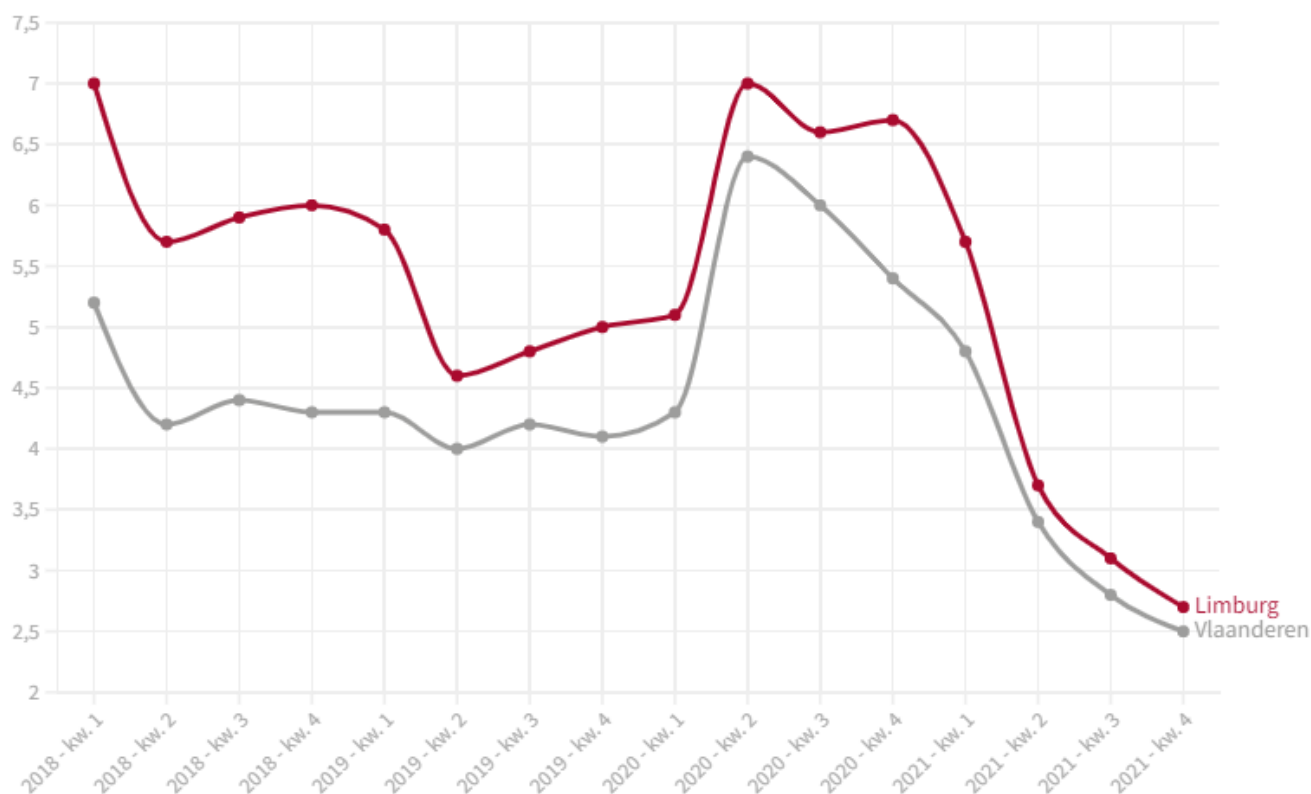
Bron: VDAB. Verwerking: POM Limburg

Spanningsgraad

Minder dan 3 werkzoekenden per openstaande vacature

Voor het eerst sinds de metingen van VDAB waren er in het laatste kwartaal van 2021 in Limburg gemiddeld minder dan 3 werkzoekenden zonder werk per openstaande vacature, ook wel de spanningsgraad genoemd. Om precies te zijn bedraagt de Limburgse spanningsgraad gemiddeld 2,7 over de maanden oktober, november en december heen. In Vlaanderen is het aantal werkzoekenden per openstaande vacature in die maanden nog net iets lager (2,5). De evolutie van de spanningsgraad tijdens het afgelopen jaar is vrij spectaculair. In het 4e kwartaal van 2020 liep de spanningsgraad in Limburg immers nog op tot 6,7. Op een jaar tijd is dit dus met 4 eenheden afgenomen. Ook in Vlaanderen is er sprake van een forse afname: van 5,4 in het laatste kwartaal van 2020 naar 2,5 in het 4e kwartaal van 2021.

Evolutie spanningsgraad (werkzoekenden zonder werk per openstaande vacature)

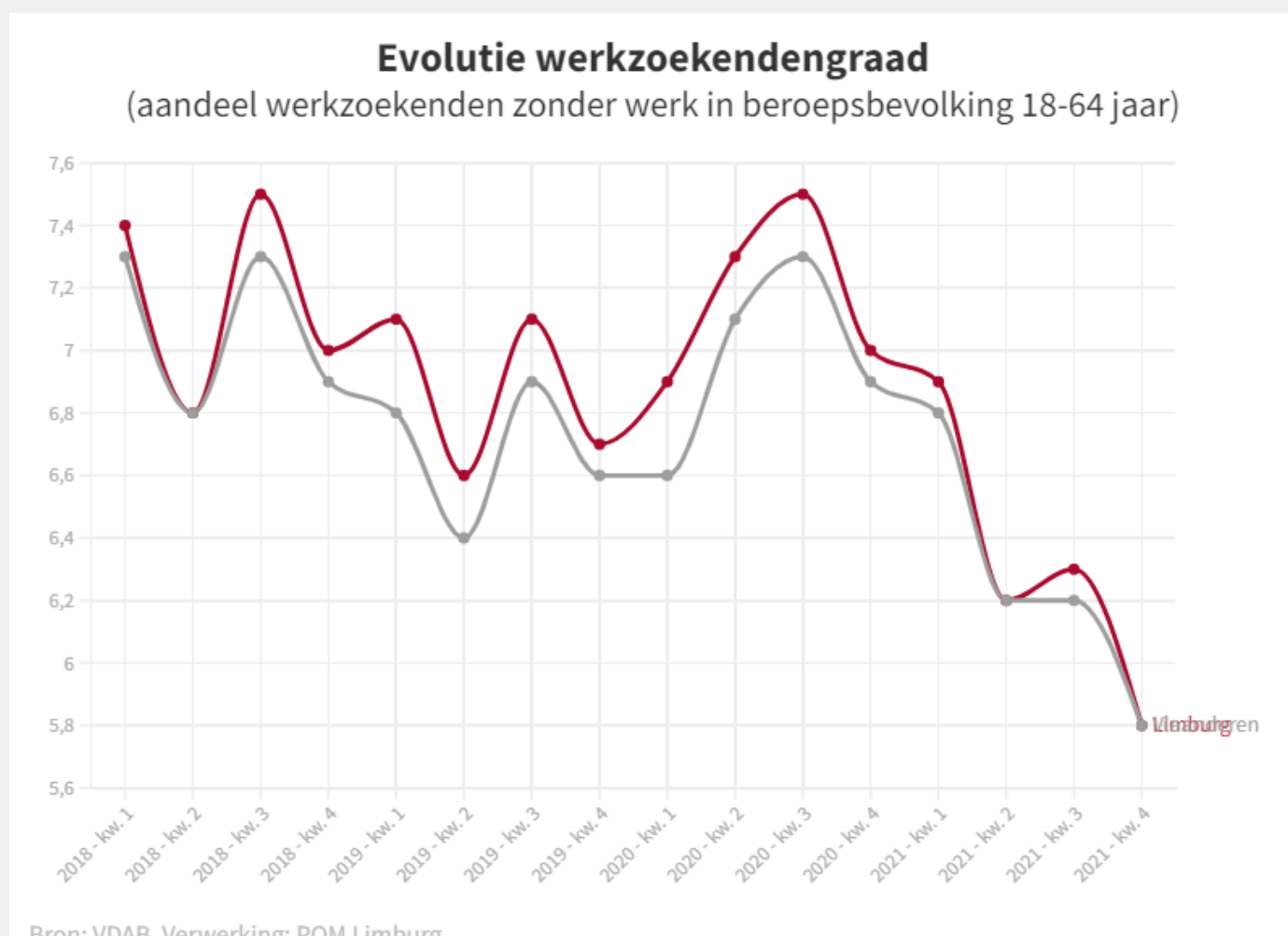
Bron: VDAB. Verwerking: POM Limburg

Werkzoekendengraad

Laagste werkzoekendengraad ooit

Zowel Limburg als Vlaanderen sloten het jaar 2021 af met een werkzoekendengraad van 5,7%, het laagste percentage ooit. Ter vergelijking, eind 2020 bedroeg de werkzoekendengraad in Limburg nog 7,0% en in Vlaanderen 6,9%. Ook ten opzichte van de periode voor corona, eind 2019, is het verschil vrij groot (Limburg 6,7% en Vlaanderen 6,5%). Sinds begin 2021 houdt Limburg opvallend sterk gelijke tred met Vlaanderen. Dat de Limburgse werkloosheidsgraad traditioneel een stuk hoger lag dan die van Vlaanderen is inmiddels verleden tijd. In de meeste maanden van 2021 kenden Limburg en Vlaanderen dezelfde werkzoekendengraad en in geen enkele maand was het verschil groter dan 0,1 procentpunt.

De meest recente werkloosheidscijfers op maandbasis kan u raadplegen in de [Coronamonitor](#) van POM Limburg

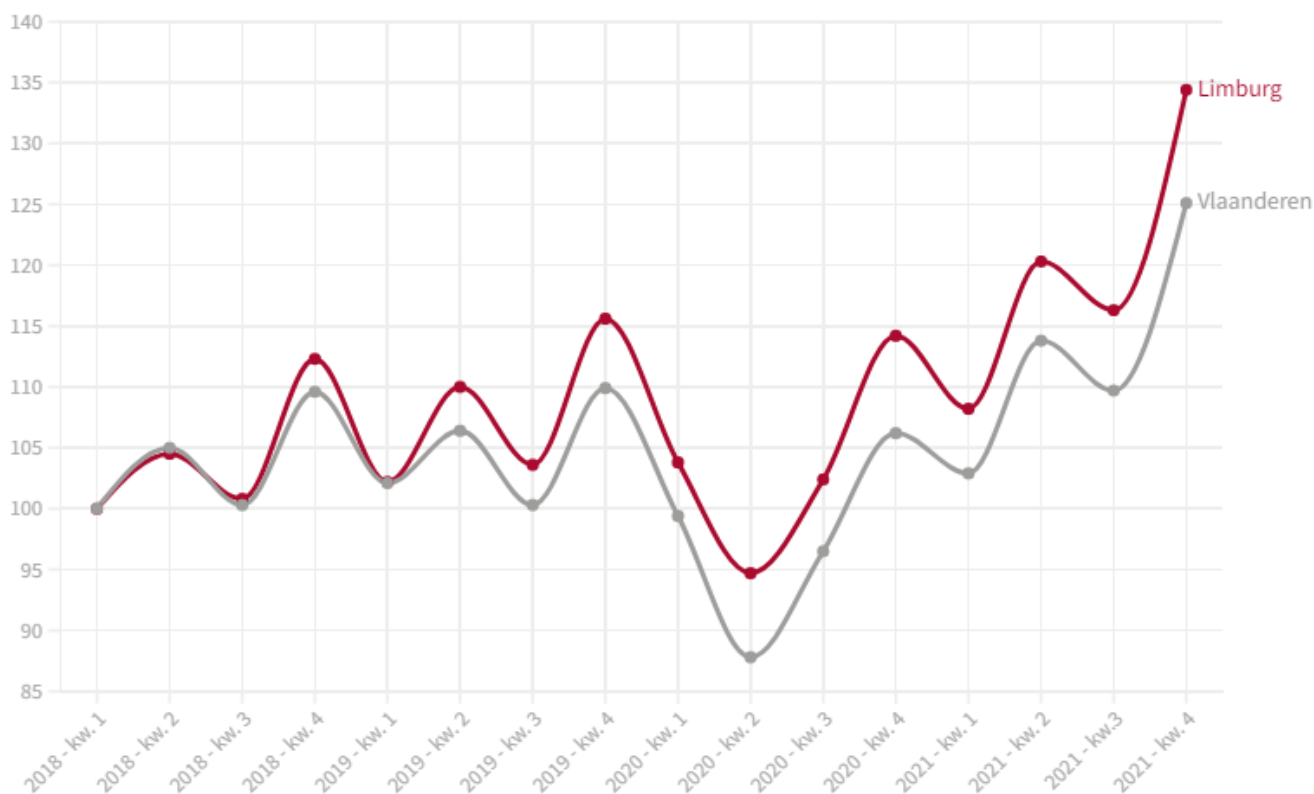
Omzet, uitvoer en investeringen

Omzet

Recordomzet voor de Limburgse bedrijven

Misschien wel het beste bewijs dat de Limburgse en Vlaamse economie zich snel hersteld hebben van corona valt af te lezen uit de omzetcijfers in de btw-aangiftes van de bedrijven. Met een omzet van 60 miljard euro zetten de Limburgse bedrijven in 2021 een nieuw record neer. Het gaat om een toename met 8 miljard euro t.o.v. 2020 ofwel +15,5%. In Vlaanderen is de groei gelijkaardig (+15,8%) en wordt tevens een nieuw omzetrecord gevestigd dat aanleunt bij 700 miljard euro. Overigens gaat het hier nog om een onderschatting van de reële bedragen aangezien niet alle economische sectoren zijn opgenomen in deze cijfers. Bovendien gebeuren de btw-aangiftes volgens de maatschappelijke zetel wat resulteert in een bijkomende onderschatting van de bedragen voor Limburg. Toch geeft de procentuele evolutie een duidelijk beeld van de economische trend. Daarom vergelijken we 2021 ook graag even met 2019. Dan blijkt dat zowel de Limburgse als de Vlaamse economie het afgelopen jaar het niveau van voor corona ruimschoots overschreden hebben. Met een omzetstijging van 11% tussen 2019 en 2021 doet Limburg het in deze vergelijking bovendien heel wat beter dan Vlaanderen (+8%).

Evolutie van de omzet
(indices, 1e kwartaal 2018 = 100)

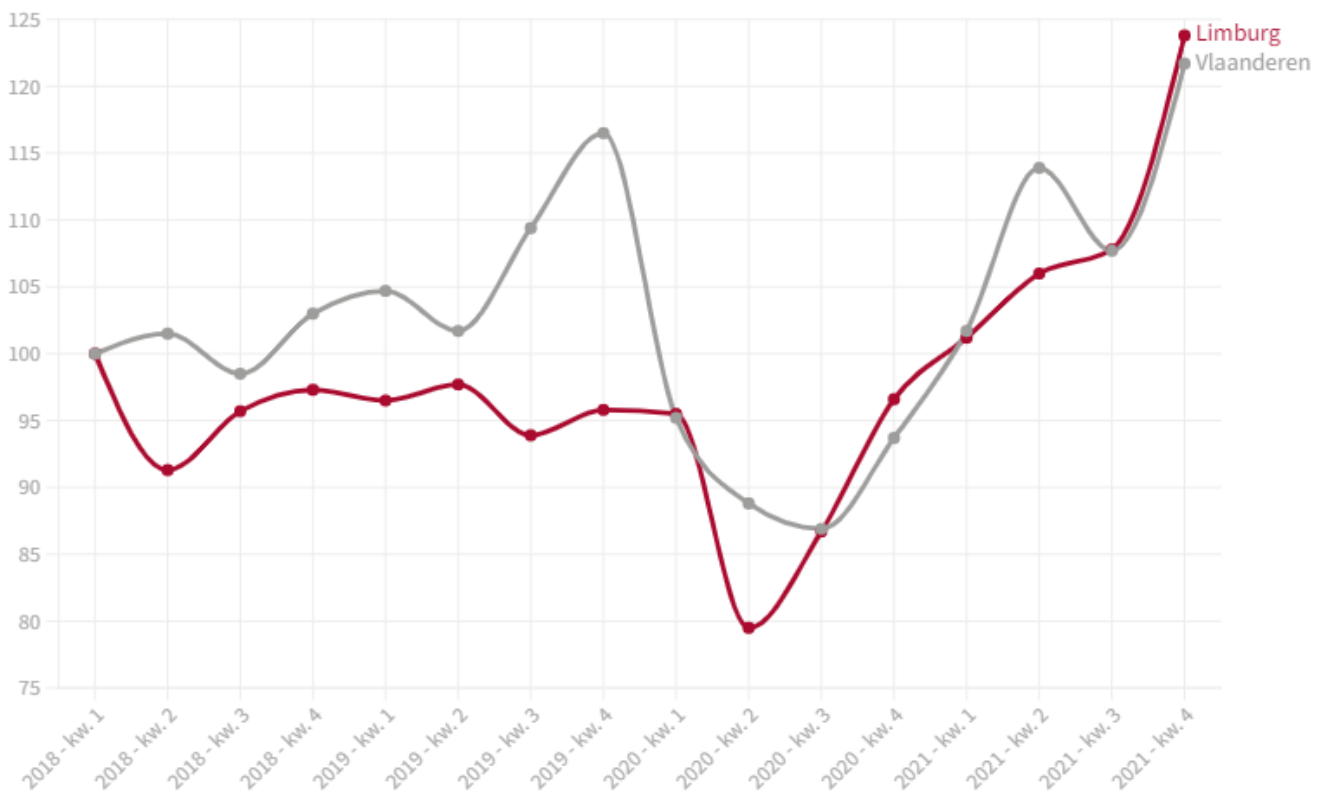
Bron: Stathel. Verwerking: POM Limburg

Uitvoer

Forse stijging van de Limburgse export

Soepelere coronamaatregelen en betere economische vooruitzichten stuwden de internationale handel in 2021 de hoogte in. De Limburgse bedrijven bleven niet achter en realiseerden een exportstijging van 22,4% ten opzichte van 2020. Daarmee zit Limburg op hetzelfde groeiritme als Vlaanderen (+22,1%). Zowel Limburg als Vlaanderen overschreden bovendien het exportniveau van voor de coronacrisis. Opvallend daarbij is dat de stijging inzake export tussen 2019 en 2021 in Limburg veel sterker is dan in Vlaanderen: +14,3% vs. +3,0%. Toch blijft het aandeel van Limburg in de totale Vlaamse export ook nu nog eerder beperkt (6,4%).

Evolutie van de uitvoer (indices, 1e kwartaal 2018 = 100)

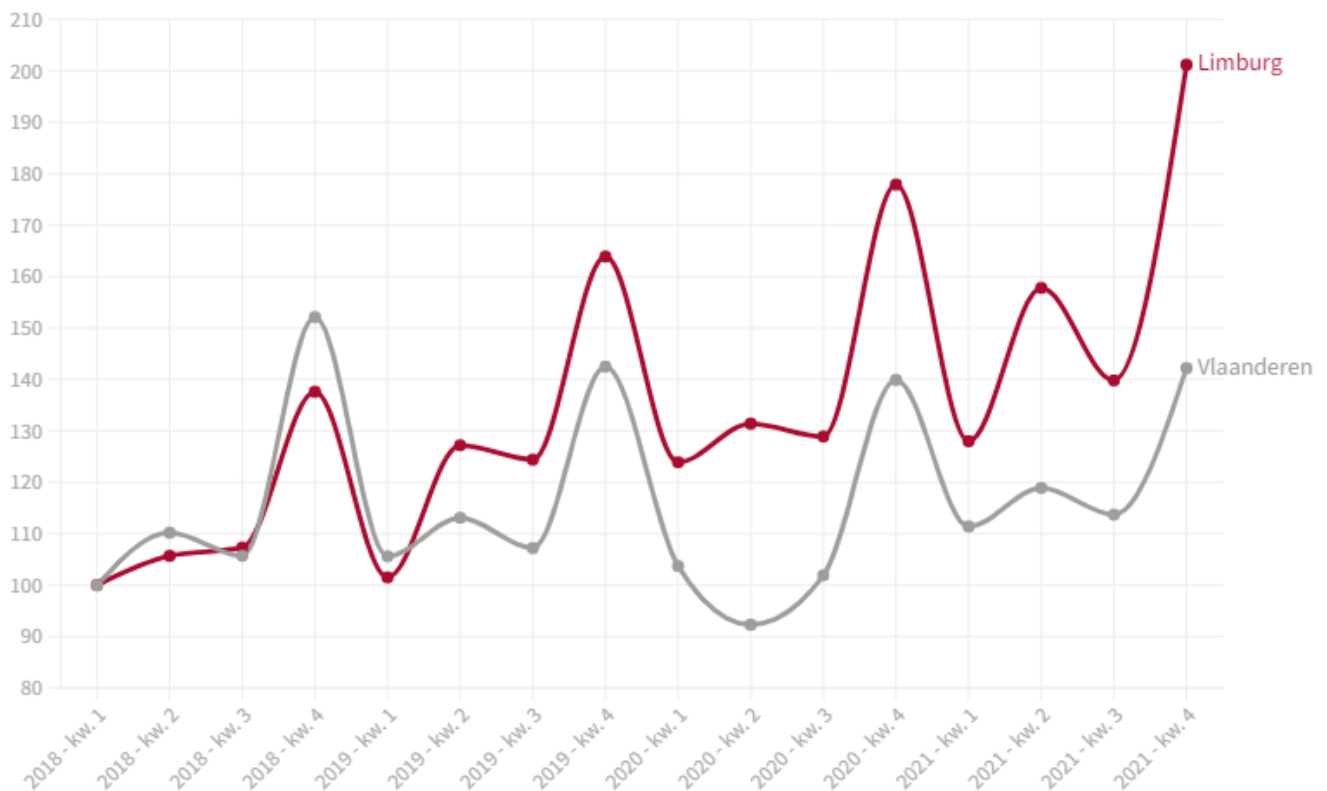
Bron: Statbel. Verwerking: POM Limburg

Investerings

Investeringsdrang bij Limburgse bedrijven bleef ook in 2021 groot

Nadat de investeringsgroei bij de Limburgse bedrijven de afgelopen jaren telkens groter was dan bij hun Vlaamse collega's, komt daar begin 2021 een einde aan. Logisch, aangezien de investeringen in Limburg zelfs in het coronajaar 2020 bleven groeien terwijl deze in Vlaanderen fors terugliepen. In de eerste drie kwartalen van 2021 stegen de investeringen dan ook sterker in Vlaanderen dan in Limburg. Maar in het 4e kwartaal van 2021 zien we plots een ander beeld, met t.o.v. het 4e kwartaal van 2020 een sterke stijging in Limburg (+13,1%) en een eerder beperkte toename in Vlaanderen (+1,6%). Hierdoor ligt de groei op jaarbasis (2021 t.o.v. 2020) toch alweer iets hoger in Limburg (+11,5%) dan in Vlaanderen (+11,1%). Dat is zeker na de opzienbarende Limburgse stijging in 2020 een bijzonder knap resultaat.

Evolutie van de investeringen (indices, 1e kwartaal 2018 = 100)

Bron: Statbel. Verwerking: POM Limburg

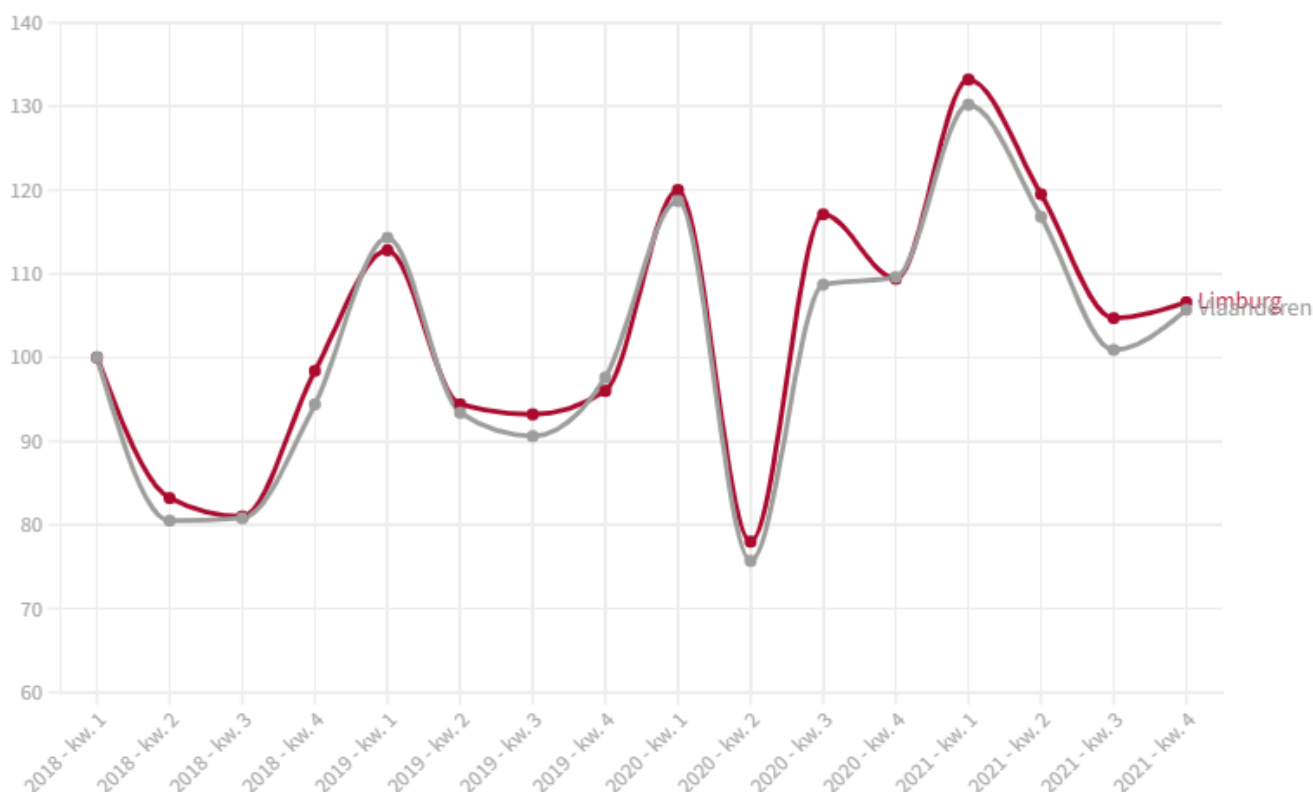
Starters

5e recordjaar op rij voor aantal starters

Het aantal Limburgse starters klokte in 2021 af op 9.864, het hoogste aantal ooit op jaarbasis. Het vorige record, dat nog maar een jaar oud was, werd met liefst 9,3% overtroffen. Dat betekent dat er nu al voor het 5e jaar op rij een recordaantal ondernemingen werd opgericht in Limburg. Ook in Vlaanderen werd een recordaantal starters genoteerd (77.223) en was de toename (+9,9%) gelijkaardig aan die in Limburg. Een belangrijke kanttekening bij deze cijfers is wel dat de toename uitsluitend kan toegeschreven worden aan de eerste jaarhelft. Corona had begin 2021 duidelijk minder invloed op het starten van een eigen onderneming dan bij haar uitbraak in de lente van 2020. Maar vanaf de zomer van 2021 neemt het aantal starters af in vergelijking met dezelfde periode in 2020. Zo werden er in het 4e kwartaal van afgelopen jaar in Limburg 2,6% minder nieuwe ondernemingen opgestart in vergelijking met het 4e kwartaal van 2020. In Vlaanderen ging het om een daling met 3,5%.

De meest recente maandelijkse cijfers over starters kan u raadplegen in de *Coronamonitor* van POM Limburg

Evolutie aantal starters (indices, 1e kwartaal 2018 = 100)

Bron: Statbel. Verwerking: POM Limburg

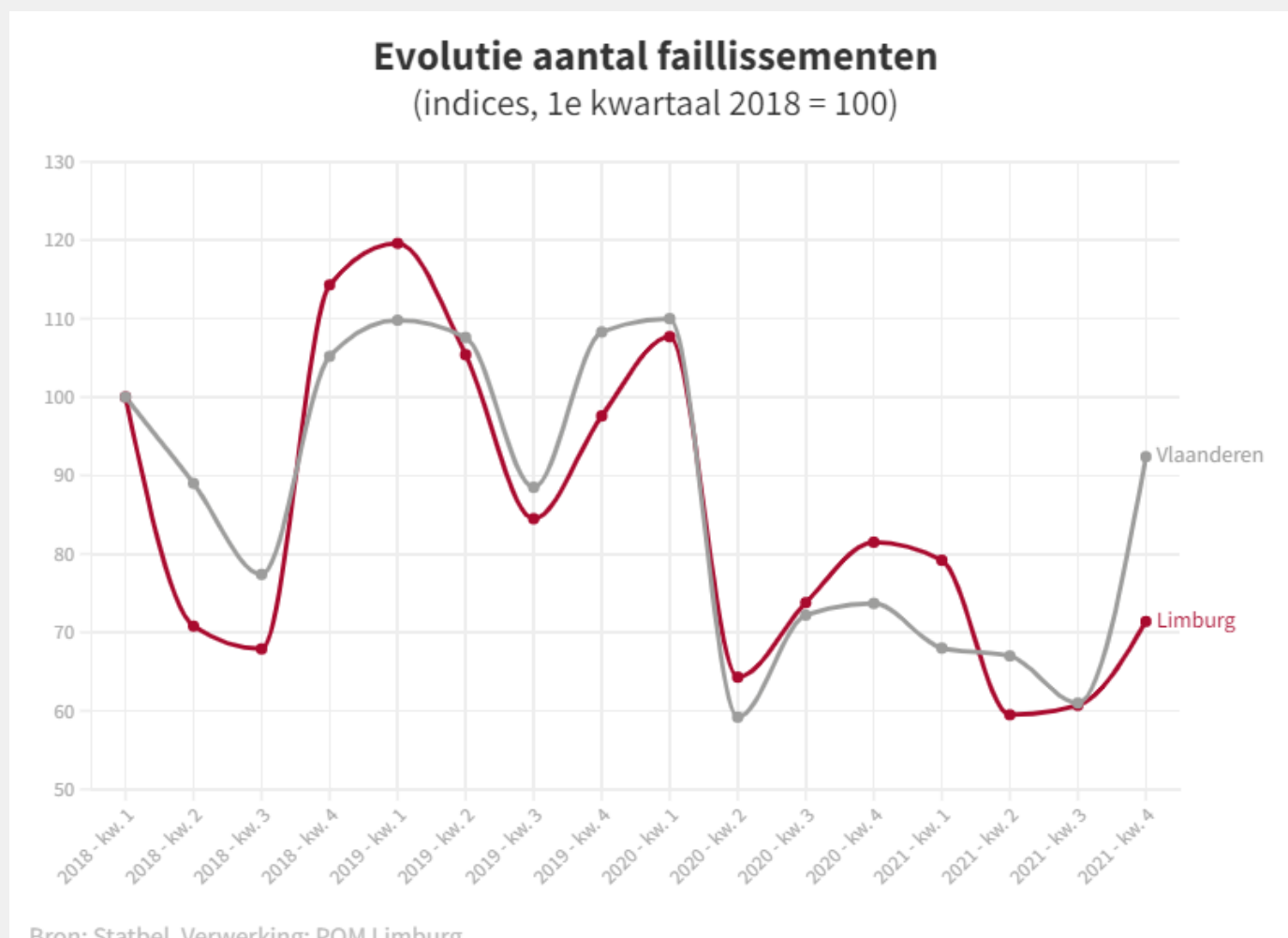

Faillissementen

Historisch laag aantal faillissementen, maar overheidsmaatregelen verbloemen realiteit

De talrijke beschermingsmaatregelen van de overheid om faillissementen te voorkomen, geven ook in 2021 nog steeds geen realistisch beeld van het economisch klimaat. Het gaat dan bijvoorbeeld om een moratorium op faillissementen, verlenging van het overbruggingsrecht voor zelfstandigen, uitstel, verlaging of vrijstelling van de RSZ-betaling, crisisleningen of de uitbreiding van tijdelijke werkloosheid. Hierdoor werd in 2021 een historisch laag aantal faillissementen genoteerd, zowel in Limburg als in Vlaanderen. Tegenover 2019, toen de overheidsmaatregelen nog niet van kracht waren, gaat het zelfs om dalingen met meer dan 30%. De geleidelijke afbouw van de bescherming zorgt in het 4e kwartaal van 2021 wel voor een merkwaardige tegenstelling in de evolutie van de faillissementen in Limburg en in Vlaanderen. T.o.v. dezelfde periode een jaar eerder bleef het aantal faillissementen in Limburg verder dalen (-12,4%), terwijl er in Vlaanderen sprake is van een significante stijging (+25,3%). Een mogelijke verklaring hiervoor kan liggen in het feit dat de rechtbanken niet aan hetzelfde tempo overgaan tot dagvaardingen en dat Limburg dus op dat vlak mogelijk nog achterloopt.

De meest recente faillissementencijfers op maandbasis kan u raadplegen in de *Coronamonitor* van POM Limburg

Bouwvergunningen

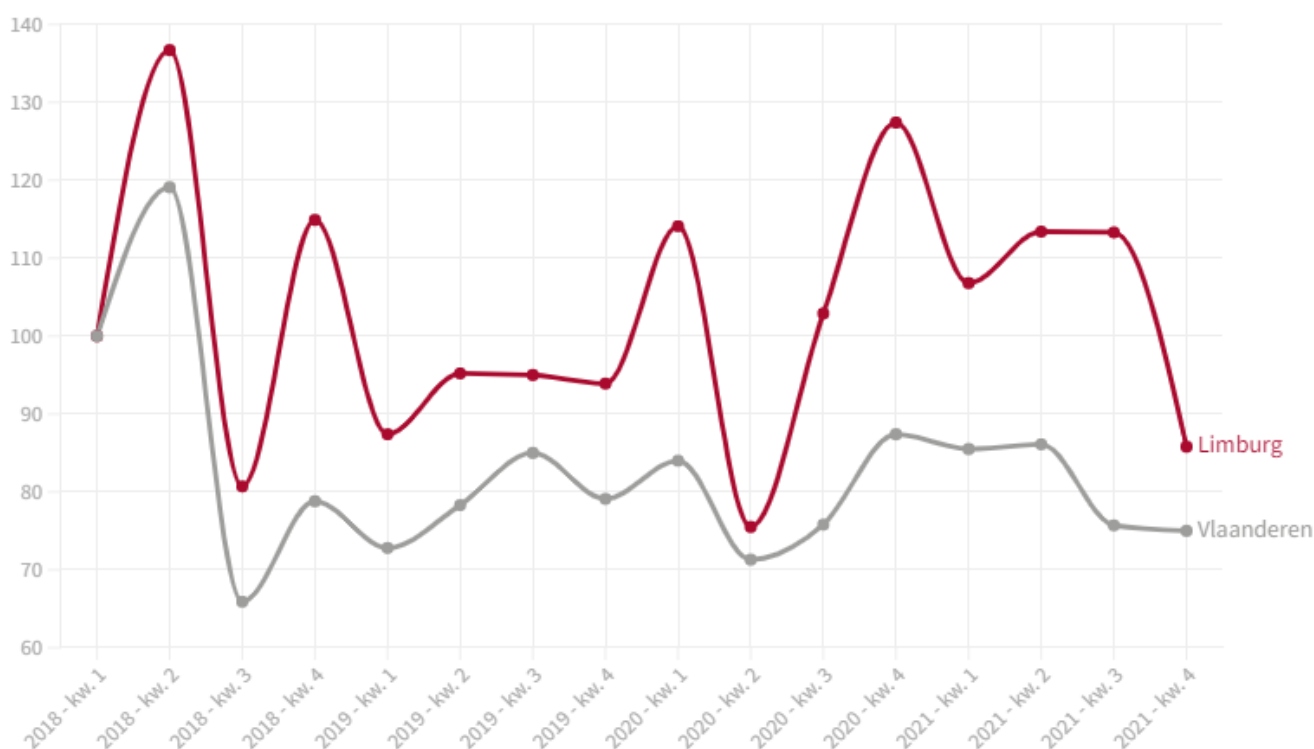
Nieuwbouwwoningen

Status quo voor de bouw van nieuwe woningen

De evolutie van het aantal afgeleverde bouwvergunningen voor nieuwbouwwoningen kende een grillig verloop in 2021. Zo was er in het 2e en 3e kwartaal een sterke stijging t.o.v. dezelfde kwartalen in 2020, toen er door toedoen van corona een serieuze dip was. In het 1e en vooral in het 4e kwartaal bleven de cijfers van 2021 vrij ver onder die van 2020. Die combinatie heeft op jaarbasis gezorgd voor een status quo in het aantal nieuwbouwvergunningen (Limburg -0,2%; Vlaanderen +1,2%). De sterke daling in het 4e kwartaal is vooral in Limburg opvallend, met 32,7% minder nieuwbouwvergunningen dan eind 2020. In Vlaanderen daalde het aantal met 14,2%. Die terugval kan deels verklaard worden door het feit dat vanaf 2021 de energienormen verstrengd werden waardoor iedereen voortaan bijna energieneutraal moet bouwen. Om nog aan deze strengere normen te ontsnappen, hebben heel wat bouwheren in 2020 hun vergunning aangevraagd en die werden in de laatste drie maanden van 2020 ook afgeleverd. Eind 2021 was die urgentie er duidelijk minder.

Evolutie aantal woningen in de goedgekeurde bouwvergunningen voor nieuwbouw

(indices, 1e kwartaal 2018 = 100)

Bron: Stathel. Verwerking: DOM Limburg

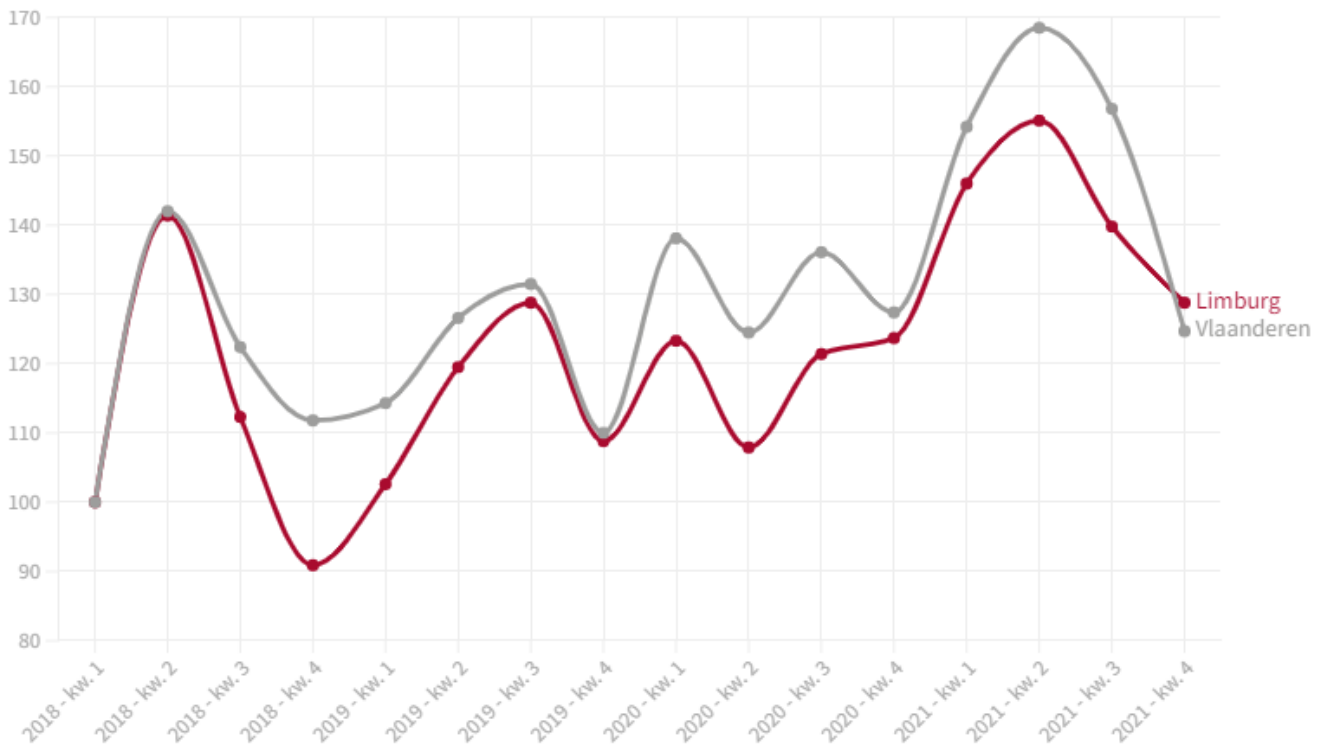
Renovatie woongebouwen

Renovatie was nooit populairder

In 2021 werden in Limburg 2.450 vergunningen afgeleverd voor de renovatie van een woning. Dat is meteen het hoogste aantal ooit. In vergelijking met 2020 gaat het om 400 vergunningen meer, een stijging met 19,6%. Ook in de rest van Vlaanderen wint renovatie aan populariteit met een stijging van 14,8% op jaarbasis. In het laatste kwartaal van 2021 verliep de groei heel wat meer getemperd. Vergeleken met het laatste kwartaal van 2020 steeg het aantal renovatievergunningen in Limburg nog met 4,1%, terwijl er in Vlaanderen sprake was van een klein verlies (-2,2%).

Evolutie aantal goedgekeurde bouwvergunningen voor renovatie van woongebouwen

(indices, 1e kwartaal 2018 = 100)

Bron: Stathel. Verwerking: DOM Limburg

Niet-woongebouwen

Meer dan 1.000 Limburgse vergunningen voor niet-woongebouwen

Voor het eerst werd op jaarbasis in 2021 de kaap van 1.000 vergunningen voor de bouw en renovatie van niet-woongebouwen gerond (1.012 om precies te zijn). Dat betekent een toename met 7,9% t.o.v. 2020. Ook Vlaanderen (+3,0%) kende nooit eerder zoveel niet-residentiële bouwvergunningen al was de toename daar iets gematigder dan in Limburg. Dat wordt deels verklaard door de mindere score van Vlaanderen in het 4e kwartaal van 2021 (-6,2% t.o.v. 4e kwartaal 2020), terwijl Limburg tegelijkertijd min of meer op hetzelfde niveau bleef (-0,4%).

Evolutie aantal goedgekeurde bouwvergunningen voor niet-woongebouwen

(indices, 1e kwartaal 2018 = 100)

Toeristische aankomsten en overnachtingen

Toeristische aankomsten

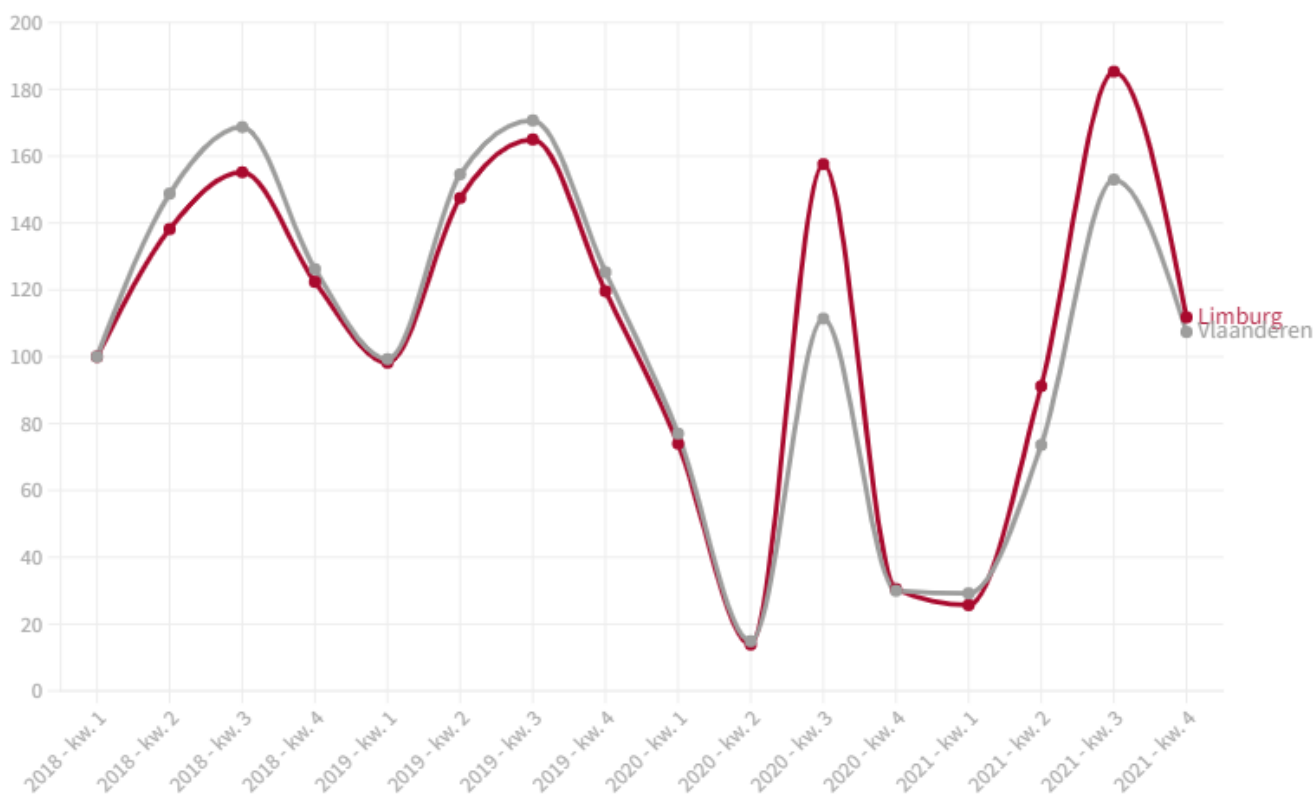
Ondanks sterke stijging nog niet op niveau van voor corona

In de zomer van 2021 bereikte het aantal toeristische aankomsten in Limburg haar hoogste niveau ooit. Niet toevallig viel die periode samen met de sterk versoepelde coronamaatregelen. In de overige periodes van het afgelopen jaar waren die maatregelen doorgaans iets rigider, waardoor het toerisme in Limburg en Vlaanderen toen nog niet volop kon floreren. Dat valt ook af te lezen uit de cijfers. Ten opzichte van 2020 was 2021 een merkelijk beter jaar, met een stijging van het aantal toeristische aankomsten in Limburg van 50,0% en in Vlaanderen van 55,6%. Het niveau van voor corona werd echter nog niet bereikt in 2021. Tegenover 2019 bleef Limburg daar nog 22% onder en Vlaanderen zelfs 34%.

De coronagolf van eind 2021 had wel een beperktere impact dan die van eind 2020 want het aantal toeristische aankomsten steeg in het 4e kwartaal van 2021 in Limburg met 267,2% en in Vlaanderen met 257,4% in vergelijking met het 4e kwartaal van 2020. Maar ook de aantallen van eind 2021 bleven nog een stuk onder die van eind 2019.

Evolutie aantal toeristische aankomsten

(indices, 1e kwartaal 2018 = 100)

Bron: Statbel. Verwerking: POM Limburg

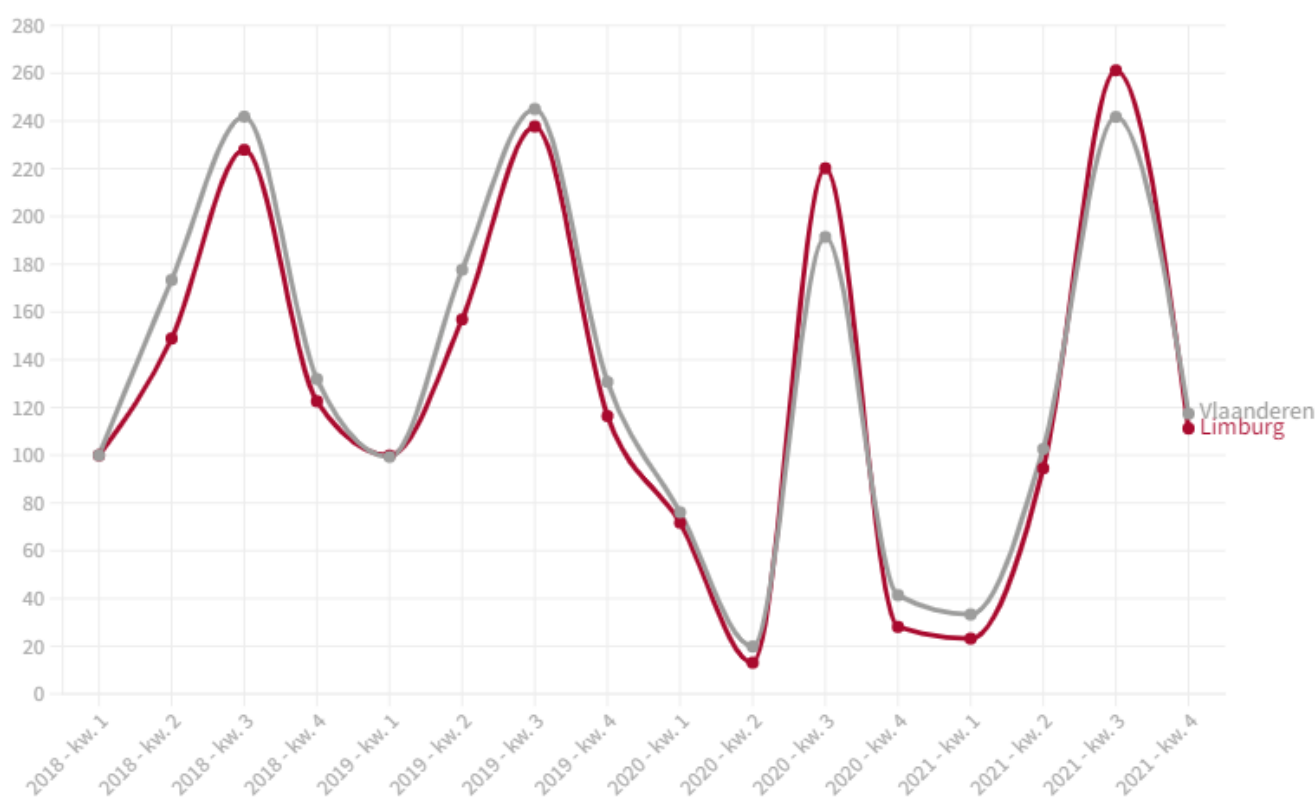
Toeristische overnachtingen

Een miljoen meer of minder

Voor de toeristische overnachtingen geldt in 2021 dezelfde vaststelling als bij de toeristische aankomsten: een sterke groei t.o.v. 2020 maar nog steeds vrij ver onder het niveau van 2019. Limburg telde in 2021 zowat 3,5 miljoen toeristische overnachtingen. Dat zijn er ruim een miljoen meer dan in 2020 (+47,1%), maar ook bijna 900.000 minder dan in 2019 (-19,8%). In Vlaanderen was de stijging t.o.v. 2020 iets sterker (+50,6%), maar het verschil met 2019 ook iets groter (-24,2%).

Ook hier is er in het 4e kwartaal van 2021 sprake van een spectaculaire toename in vergelijking met het 4e kwartaal van 2020. Opvallend is dat het stijgingspercentage in Limburg (+295,6%) beduidend hoger ligt dan in Vlaanderen (+183,7%). Limburg kwam eind 2021 al aardig in de buurt van het niveau van eind 2019, terwijl Vlaanderen daar toch nog vrij ver onder bleef.

Evolutie aantal toeristische overnachtingen (indices, 1e kwartaal 2018 = 100)

Bron: Statbel. Verwerking: POM Limburg

Conjunctuurcurven Nationale Bank

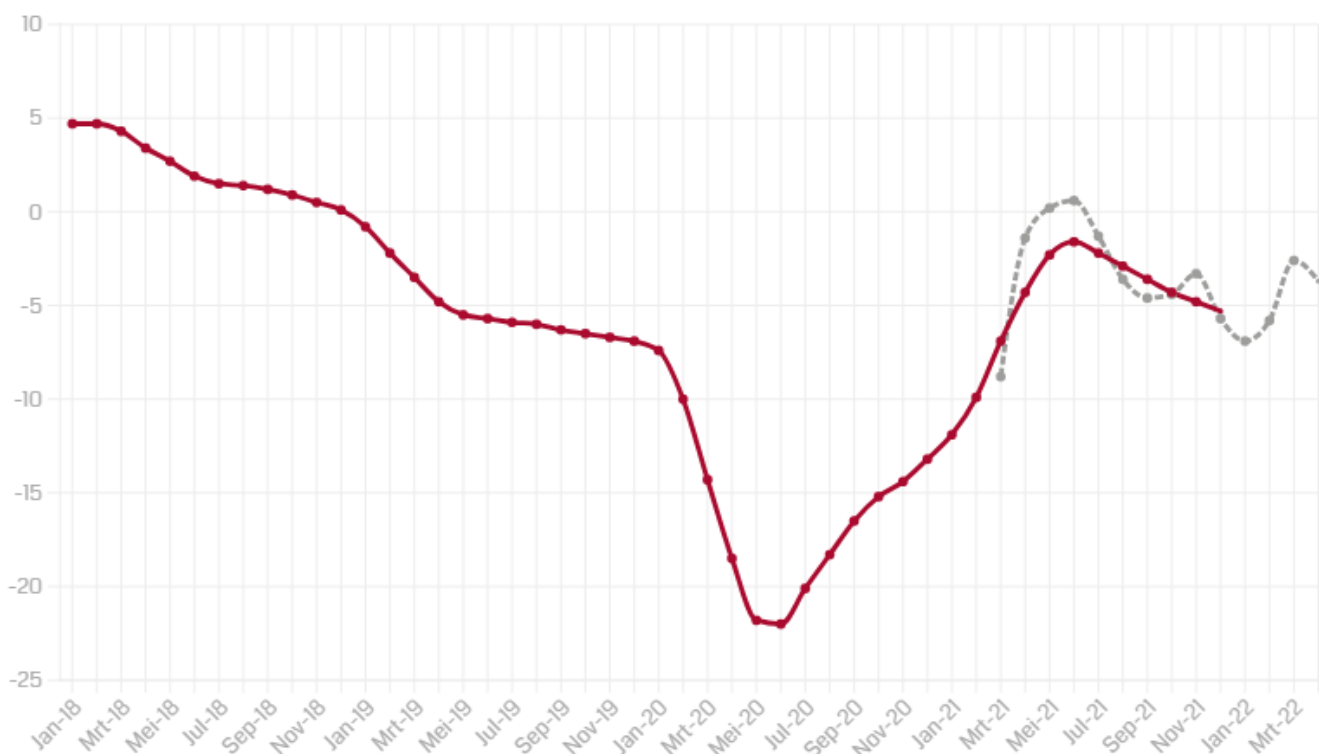
Limburgse conjunctuurcurve zakt verder weg onder nul

De neerwaartse trend die de Limburgse conjunctuurcurve vertoont sinds medio 2021 houdt ook in het laatste kwartaal van dat jaar aan. Het ondernemersvertrouwen zat eind 2021 vrij ver onder nul. Ook in Vlaanderen en België daalt dat vertrouwen van de ondernemers in de economische toekomst, al blijven de scores daar vooralsnog wel boven nul. Bovenop de al eerder gekende problemen inzake toelevering, energieprijzen, coronagolven en arbeidsmarktkrapte, is er begin 2022 ook nog de uitbraak van de oorlog in Oekraïne. Hierdoor zullen de conjunctuurcurves naar verwachting nog niet meteen een remonte inzetten.

Op sectoraal vlak valt in 2021 vooral de sterk stijgende curve van de handel op. De Limburgse handelaars hebben duidelijk heel wat vertrouwen teruggewonnen na het moeilijke jaar 2020. De curve van de bouw lijkt eind 2021 een beetje op te veren maar zit nog steeds ver onder het niveau van 2018 en 2019. Bij de dienstverlenende bedrijven is er sinds medio 2021 een duidelijk verlies aan ondernemersvertrouwen. De conjunctuurcurve van de Limburgse industrie tenslotte vertoont quasi dezelfde evolutie als die van de algemene Limburgse conjunctuurcurve.

Globale conjunctuurcurve Limburg

■ bruto ■ afgevlakt

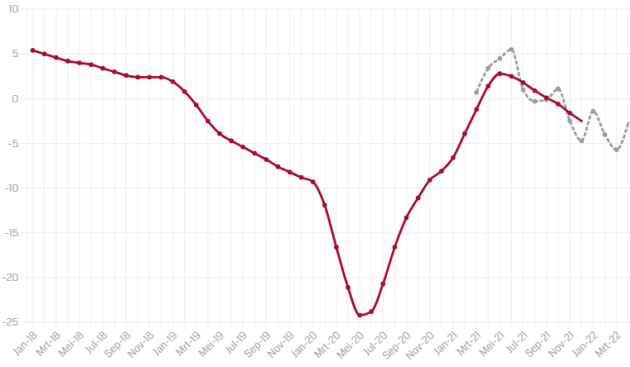

Bron: NBR Verwerking: POM Limburg

Sectorale conjunctuurcurven Limburg

Industrie

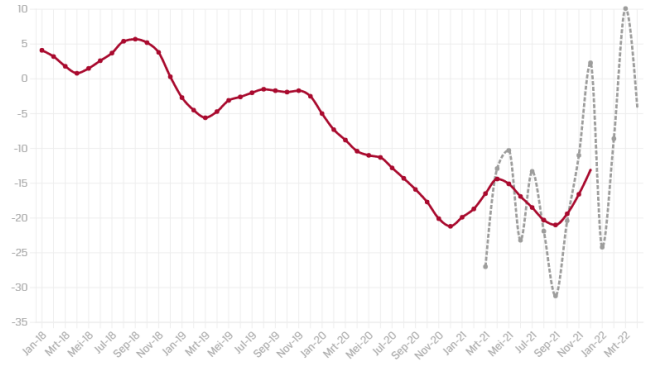
bruto afgevlakt

Ron: NRR Verwerking: POM Limburg

Bouw

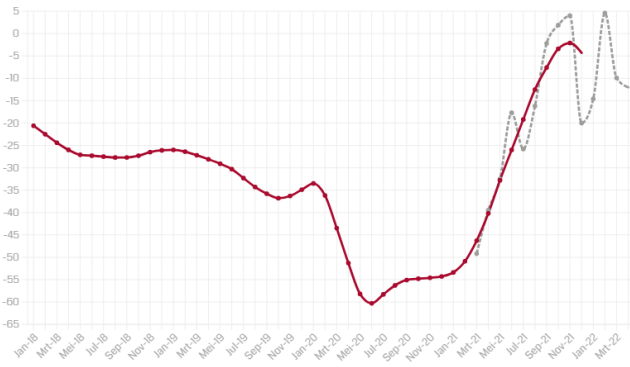
bruto afgevlakt

Ron: NRR Verwerking: POM Limburg

Handel

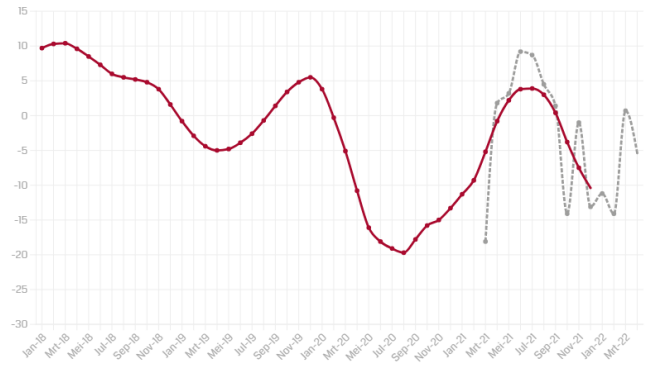
bruto afgevlakt

Ron: NRR Verwerking: POM Limburg

Dienstverlening aan bedrijven

bruto afgevlakt

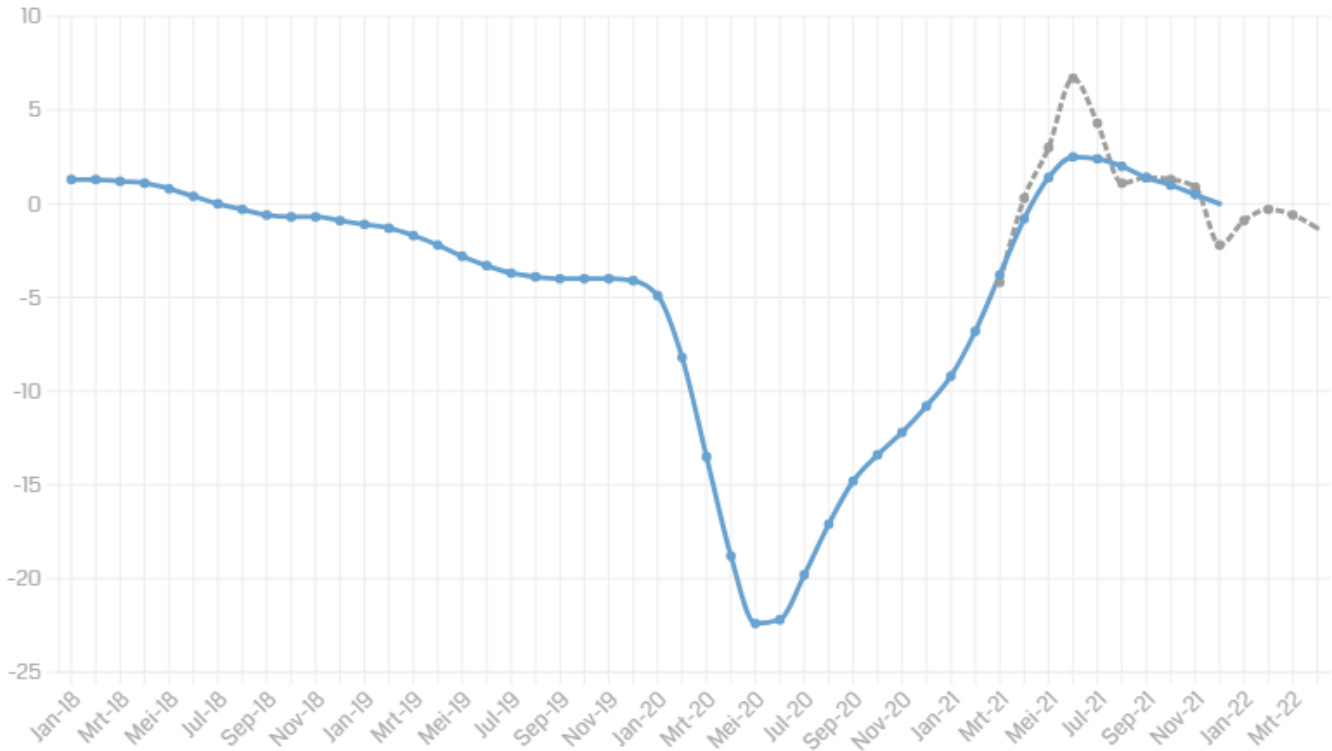

Ron: NRR Verwerking: POM Limburg

□

Globale conjunctuurcurve Vlaanderen

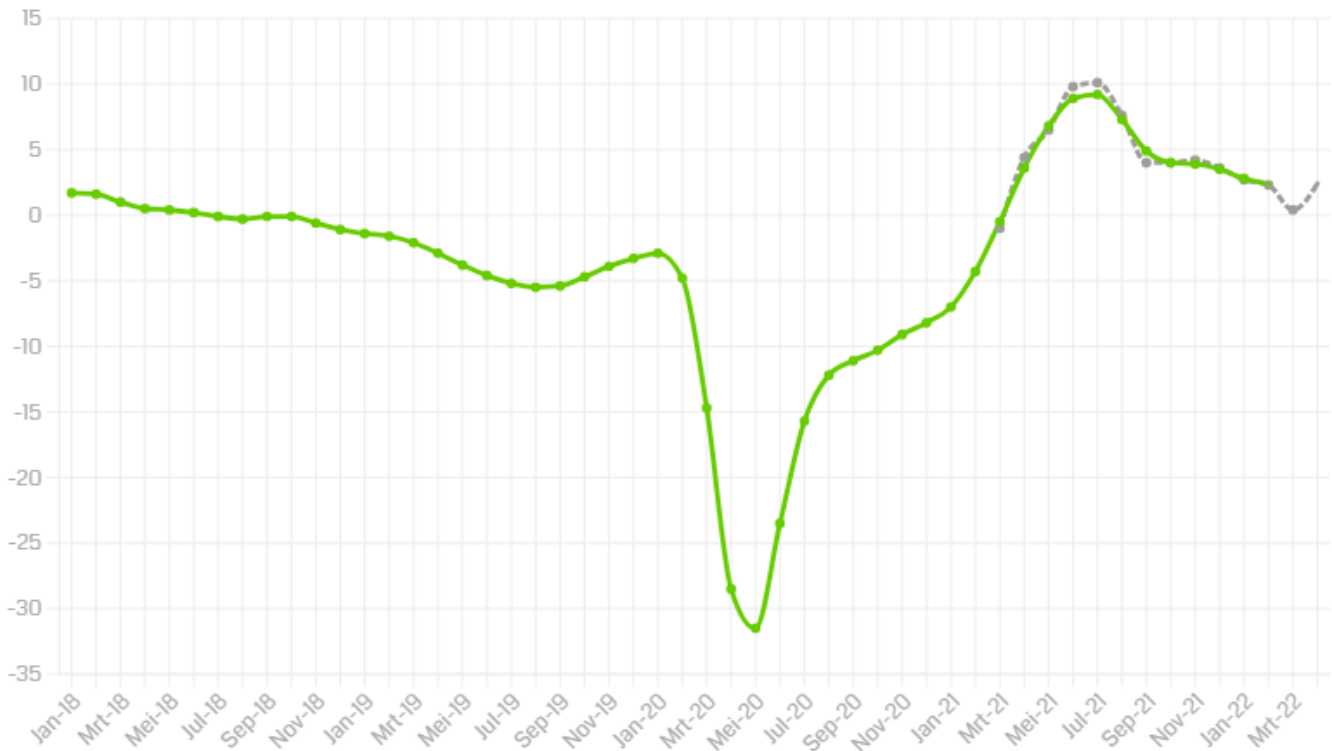
bruto afgevlakt

Bron: NBR. Verwerking: POM Limburg

Globale conjunctuurcurve België

bruto afgevlakt

Bron: NBR. Verwerking: POM Limburg

Duiding, bronvermelding & colofon

Duiding

De Limburgradar van POM Limburg brengt op kwartaalbasis de evolutie van de economische activiteit in de provincie Limburg in kaart. Deze conjunctuurnota bevat een aantal bewust gekozen indicatoren die geselecteerd werden op basis van hun relevantie voor de socio-economische ontwikkeling van de provincie en op basis van hun beschikbaarheid op kwartaalbasis. In de Limburgradar doet POM Limburg enkel een beroep op officiële cijfers die door erkende instanties worden vrijgegeven. De Limburgradar geeft de resultaten weer van het afgelopen kwartaal en doet geen voorspellingen over de te verwachten socio-economische evolutie.

De Limburgradar verschijnt vier keer per jaar en wordt telkens aangekondigd via een nieuwsbrief. U kan zich abonneren op deze nieuwsbrief door uw gegevens aan ons te bezorgen via info@pomlimburg.be.

Meer gedetailleerd socio-economisch cijfermateriaal voor Limburg en haar gemeenten kan u terugvinden op de website www.pomlimburg.be (rubriek 'Kennis').

Bronvermeldingen

POM = Provinciale OntwikkelingsMaatschappij

RSZ = Rijksdienst voor Sociale Zekerheid

RVA = Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

VDAB = Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

Statbel = Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

NBB = Nationale Bank van België

Colofon

De Limburgradar is een uitgave van:

POM Limburg

Corda Campus Gebouw 6B – Kempische Steenweg 303 bus
101 – 3500 Hasselt

Tel. **011 300 100**

info@pomlimburg.be

www.pomlimburg.be

Methodologische noten

Loontrekkenden

De “Snelle Ramingen van de tewerkgestelde werknemers naar woonplaats” van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) omvatten de werknemers die moeten aangegeven worden aan de RSZ (inclusief het vroegere RSZPPO voor de plaatselijke en provinciale overheden). Aangezien in de betrokken regio's de overgrote meerderheid werkt in de regio waar ze woont, wordt met deze snelle ramingen naar woonplaats een representatieve indicatie verkregen over de evolutie van de bezoldigde tewerkstelling.

Tijdelijke werkloosheid

Het verleden heeft aangetoond dat de tijdelijke werkloosheid een goede voorspeller is wat betreft de toekomstige evolutie van de werkgelegenheid. Er bestaat een negatief verband tussen de twee. Wanneer de tijdelijke werkloosheid daalt, stijgt de werkgelegenheid, en vice versa. Een tijdelijk werkloze is een werkloze die door een arbeidsovereenkomst is verbonden waarvan de uitvoering tijdelijk, geheel of gedeeltelijk, geschorst is. Een werknemer kan tijdelijk werkloos gesteld worden wegens economische oorzaken, technische stoornis, slecht weer, overmacht, collectieve jaarlijkse vakantie, staking of lock-out.

De RVA heeft haar vast aanbod van statistieken over tijdelijke werkloosheid voorlopig opgeschort. Hierdoor kan de reguliere tijdreeks voorlopig niet op coherente wijze worden geüpdatet. In plaats daarvan worden vanaf maart 2020 enkel cijfers gepubliceerd over tijdelijke werkloosheid als gevolg van de coronapandemie .

Vacatures

Het betreft hier de vacatures uit het Normaal Economisch Circuit zonder Uitzendopdrachten (NECzU) die rechtstreeks aan de VDAB gemeld worden.

Werkzoekenden zonder werk

Werkzoekenden zonder werk (wzw) zijn burgers zonder job die VDAB zo snel mogelijk aan duurzaam werk wil helpen. VDAB streeft naar een dalend aantal werkzoekenden zonder werk en een lage werkzoekendengraad. De werkzoekenden zonder werk worden ingedeeld in drie groepen: 'in bemiddeling', 'in opleiding of voortraject' en 'niet inzetbaar op lange termijn'. Diegenen in bemiddeling maken gebruik van de bemiddelende dienstverlening van VDAB online, telefonisch of in persoon. Sommigen gaan zelfstandig op zoek naar werk met online dienstverlening, terwijl anderen geholpen worden door sectorale teams of intensieve dienstverlening krijgen waar meer tijd over gaat.

De werkzoekendengraad is het aandeel van de wzw in de totale beroepsbevolking (werkenden en wzw) tussen 18 en 65 jaar.

Omzet, uitvoer en investeringen

Algemeen: het betreft hier de gegevens over de omzet, uitvoer en investeringen volgens de btw-aangiften. De beschouwde sectoren worden gedefinieerd als de secties B tot en met J en M,N,R en S van de nomenclatuur NACE-BEL 2008 (voor meer info: zie www.statbel.fgov.be). Voor de overige sectoren (vooral primaire, financiële en quartaire sector) is de betrouwbaarheid van de gegevens onvoldoende door afwijkende btw-aangiften of forfaitaire regimes. Tevens gebeuren de btw-aangiften volgens de maatschappelijke zetel wat resulteert in een onderschatting van de bedragen voor Limburg. Afgezien van deze tekortkomingen kan via de procentuele evolutie, die bij een conjunctuuranalyse significanter is dan de absolute cijfers, wel de economische trend aangegeven worden.

De omzet omvat alle bedragen (exclusief btw) die overeenkomen met de verkoop door de btw-plichtige van goederen en

diensten aan derden in België of in het buitenland. Bovendien omvat de omzet alle andere kosten (vervoer, verpakking, enz.) die aan de klant worden doorgerekend, ook al worden ze apart in rekening gebracht. Kortingen, rabatten en disconto's worden in mindering gebracht, evenals de waarde van teruggekomen producten (via creditnota's).

De uitvoer omvat alle bedragen (excl. btw) die overeenkomen met de verkoop door de btw-plichtige van goederen en diensten aan derden in het buitenland of m.a.w. de in het buitenland gerealiseerde omzet.

Investeringen zijn de uitgaven (exclusief btw) door de btw-plichtige voor de verwerving van goederen en diensten die een bedrijfsmiddel uitmaken. Het gaat dus om oprichtingskosten, immateriële vaste activa, terreinen en gebouwen, installaties, machines en uitrusting, meubilair en rollend materieel, vaste activa in leasing en overige vaste activa.

Starters

Deze startergegevens onder de btw-plichtige bedrijven zijn gebaseerd op de volgende administratieve gebeurtenissen die zich op het vlak van btw-plicht voor starters kunnen voordoen:

- de eerste of primo-onderwerping,
- de weder-onderwerping, d.i. de heractivering van de btw-plichtige activiteit van een onderneming die gedurende een zekere periode niet werd gevoerd.

Faillissementen

De faillissementscijfers zijn gebaseerd op de declaraties van de rechtbanken van Koophandel en worden, indien nodig, aangevuld met informatie uit het bedrijvenregister van de FOD Economie-ADSEI.

Bouwvergunningen

Een bouwvergunning is een machtiging om met de uitvoering van een bouwproject te beginnen. De verlening van de bouwvergunning is dus het laatste stadium van de goedkeuringsprocedure van de overheid voor de start van de bouw. Een indexcijfer dat op deze bouwvergunningen is gebaseerd, heeft derhalve een voorspellend karakter voor de bouwactiviteit.

Toeristische aankomsten en overnachtingen

Inbegrepen in de cijfers van de toeristische aankomsten en overnachtingen zijn zowel de echte vakanties als de verblijven in verband met congressen, seminaries, conferenties en andere beroepsdoeleinden. Er wordt van aankomst gesproken als een persoon in een collectief logiesverstrekking bedrijf aankomt en daar minstens één nacht verblijft. Een overnachting is iedere nacht die een gast in een collectief logiesverstrekking bedrijf doorbrengt of is geregistreerd.

Conjunctuurcurven Nationale Bank

De conjunctuurbarometer van de Nationale Bank van België (NBB) weerspiegelt maandelijks het verloop van de economische activiteit. Deze conjunctuurindicator wordt opgesteld op basis van de antwoorden op de maandelijksse conjunctuurenquête die de NBB bij de ondernemingen in België organiseert en geeft het saldo weer van ondernemingen die een conjunctuurverbetering dan wel een conjunctuurverslechtering verwachten. De bruto synthetische conjunctuurindicator, bekomen na uitzuivering van de seizoensinvloeden, weerspiegelt het ondernemersvertrouwen of het algemeen conjunctuurklimaat. De afgevlakte synthetische curve toont, door eliminatie van de extreme waarden, met vertraging van enkele maanden de fundamentele tendens van de conjunctuurbeweging en de echte trendkeerpunten.